

«ՍՈՖԹ ԿՈՆՍՏՐԱԿՏ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ արտոճողի եզրակացություն

2023թ. դեկտեմբերի 31

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	1
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	4
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	5
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	6
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	7
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	9

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Սոֆթ Կոնստրակտ» փակ բաժնետիրական ընկերության բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Սոֆթ Կոնստրակտ» ՓԲԸ-ի ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում «Սոֆթ Կոնստրակտ» ՓԲԸ-ի ֆինանսական վիճակը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտների (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր հաշվետվության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը [համախմբված] ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» հատվածում: Մենք անկախ ենք Կազմակերպությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄԽ կանոնագրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների՝ մեր աուդիտի համար կիրառելի վարքագծի պահանջների, և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն նշված պահանջների և ՀԷՄՄԽ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար ու համապատասխան աուդիտորական սպազույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Դեկլարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը [համախմբված] ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Դեկլարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համապատասխան սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը դեկլարությունը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Crowe and Asatryans LLC
“Dom Moskv” Business Center,
7, Argishti str., 2nd floor,
Yerevan, 0015, Armenia
T. +(374) 60 53 23 23
+(374) 99 54 33 88
E-mail: general@crowe.am
general@asatryans.com
www.crowe.com
www.asatryans.com

Քրոու ընդ Ասատրյանս ՍՊԸ
“Դոմ Մոսկվի” Բիզնես Կենտրոն,
Արգիշտի փող., 7, 2-րդ հարկ,
ք. Երևան, 0015, ՀՀ
Հ. +(374) 60 53 23 23
+(374) 99 54 33 88
E-mail: general@crowe.am
general@asatryans.com
www.crowe.com
www.asatryans.com

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Կազմակերպությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել աուդիտորական եզրակացություն, որը ներառում է մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը ամենաբարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական թերահավատություն: Ի լրումն՝

- Բացահայտում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում առկա էական խեղաթյուրումների ռիսկը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ, կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում աուդիտին առնչվող ներքին հսկողության համակարգի մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Կազմակերպության ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների և առնչվող բացահայտումների հիմնավորվածությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման արձնագրատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյեք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Կազմակերպության

անընդհատ գործելու կարողության նկատմամբ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պարտավոր ենք աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդպիսի բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևավորվել մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Մակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Կազմակերպությանը դադարեցնել գործունեության անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողության համակարգին վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Մենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հայտարարություն, ըստ որի՝ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ վարքագծի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ նրանց անկախության վրա, և, որտեղ կիրառելի է, նախագուշակական միջոցառումների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդված հարցերից մենք որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Այս հարցերը նկարագրում ենք աուդիտի եզրակացությունում, եթե օրենսդրությամբ կամ իրավական ակտերով չի արգելվում տվյալ հարցի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորի եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքները ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Այս աուդիտի առաջադրանքի պատասխանատուն Ալբերտ Ասատրյանն է:

26 ապրիլի 2024թ.

Ալբերտ Ասատրյան

Տնօրեն-բաժնետեր,
առաջադրանքի ղեկավար

Քրոու ընդ Ասատրյան ՍՊԸ

ք. Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
	Ծնթ.		
Խաղաղրույքներից հատույթ		43,065,834	38,387,338
Ծրագրային ապահովման մշակման պայմանագրերից հատույթ		17,851,645	14,749,772
Այլ եկամուտ		25,902	80,116
Համախառն շահույթ	4	60,943,381	53,217,226
Փոխհատուցում աշխատակիցներին		(33,951,882)	(29,243,789)
Միջնորդավճարներ		(4,163,630)	(6,734,536)
Մարքեթինգի և գովազդի ծախսեր		(620,761)	(2,722,495)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	9, 10, 11	(1,471,836)	(2,434,303)
Արտոնագրային վճարներ		(1,200,000)	(1,200,000)
Այլ ծախսեր	5	(5,224,750)	(2,382,434)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ		14,310,522	8,499,668
Ֆինանսական եկամուտ	6	29,622	16,343
Ֆինանսական ծախս	6	(72,183)	(126,396)
Այլ ֆինանսական հոդվածներ	7	462,891	(22,588)
Շահույթ մինչև հարկումը		14,730,852	8,367,028
Շահութահարկի գծով ծախս	8	(2,579,155)	(1,482,212)
Տարվա շահույթ		12,151,697	6,884,816
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>			
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկումից հետո		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		12,151,697	6,884,816

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Ընկերության ղեկավարության կողմից 2024թ. ապրիլի 26-ին

Արա Խաչատրյան
 Տնօրեն

Գորգեն Մովսիսյան
 Գլխավոր հաշվապահ

Շահույթ կամ վնասի հաշվետվությունները պատրաստվել են այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 50-ը մասերի մեկնակցական և միջնորդությունների հետ մեկտեղ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	Ծնթ.		
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	9	2,659,102	2,203,114
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	10	1,877,001	768,606
Ոչ նյութական ակտիվներ	11	127,376	46,564
Կանխավճարներ ոչ ընթացիկ ակտիվներ ձեռք բերելու համար		209,509	23,864
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	12	354,932	334,778
		5,227,920	3,376,925
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	13	187,755	86,814
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	14	12,828,331	9,674,891
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	15	557,502	680,680
		13,573,588	10,442,383
Ընդամենը ակտիվներ		18,801,508	13,819,309
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
<i>Կապիտալ և պահուստներ</i>			
Կանոնադրական կապիտալ	16	938,958	420,834
Կուտակված շահույթ		8,655,329	6,930,481
Պահուստային կապիտալ		66,000	44,000
		9,660,287	7,395,315
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	17	1,327,960	806,434
		1,327,960	806,434
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	17	560,458	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	18	3,337,146	2,850,737
Պահուստներ	19	2,458,068	2,172,524
Աձանցյալ պարտավորություններ		14,149	12,380
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		1,443,440	581,919
		7,813,261	5,617,560
Ընդամենը պարտավորություններ		9,141,221	6,423,994
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		18,801,508	13,819,309

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 50-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Կանոնադրական կապիտալ	Պահուստային կապիտալ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	290,119	-	2,808,849	3,098,968
Տարվա շահույթ	-	-	6,884,816	6,884,816
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	6,884,816	6,884,816
Նախորդ տարիների էական սխալի ուղղում	-	-	(104,885)	(104,885)
Կապիտալի համալրում	130,715	44,000	(44,000)	130,715
Շահաբաժիններ	-	-	(2,614,300)	(2,614,300)
Գործարքներ սեփականատերերի հետ	130,715	44,000	(2,658,300)	(2,483,585)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	420,834	44,000	6,930,480	7,395,314
Տարվա շահույթ	-	-	12,151,697	12,151,697
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	12,151,697	12,151,697
Նախորդ տարիների էական սխալի ուղղում	-	-	(42,367)	(42,367)
Կապիտալի համալրում	518,124	22,000	(22,000)	518,124
Շահաբաժիններ	-	-	(10,362,481)	(10,362,481)
Գործարքներ սեփականատերերի հետ	518,124	22,000	(10,384,481)	(9,844,357)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	938,958	66,000	8,655,329	9,660,287

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 50-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա շահույթ <i>ճշգրտումներ</i>	12,151,697	6,884,816
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	738,022	623,629
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	50,347	118,210
Օգտագործման իրավունքի ձեռք բերված ակտիվների մաշվածություն	683,467	696,616
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից (օգուտ)/վնաս	74,004	-
Վարձակալության դադարումից օգուտ/վնաս	(13,344)	-
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	2,579,155	1,482,212
Պահուստի շարժ	285,544	472,225
Ֆինանսական եկամուտ	(29,622)	(16,343)
Ֆինանսական ծախս	72,183	126,396
Փոխարժեքային տարբերությունից (օգուտ)/վնաս	(462,891)	22,588
<i>Գործառնական շահույթ նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները</i>	16,128,562	10,410,349
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	(2,891,708)	(2,948,902)
Պաշարների փոփոխություն	(100,941)	110,491
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	436,477	(674,119)
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցներ</i>	13,572,390	6,897,819
Վճարված տոկոսներ	(24)	(1,031)
Վճարված շահութահարկ	(1,737,787)	(2,490,268)
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ</i>	11,834,579	4,406,520
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(1,268,014)	(1,313,957)
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(131,159)	(53,347)
<i>Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված գուտ դրամական միջոցներ</i>	(1,399,173)	(1,367,304)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Կանոնադրական կապիտալի համալրում	518,124	130,715
Վճարված շահաբաժիններ	(10,362,481)	(2,483,585)
Տրված փոխառություններ	-	(950,000)
Տրված փոխառությունների մարում	-	950,000
Մուտքեր փոխառություններից	-	1,113,000
Մարված փոխառություններ	-	(1,113,000)
Ստացված տոկոսներ	29,622	16,343
Վարձակալության գծով կրեդիտորական պարտքի մարում	(768,693)	(790,607)
<i>Ֆինանսական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<i>(10,583,428)</i>	<i>(3,127,134)</i>
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	24,844	28,812
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	(148,022)	(87,918)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբի դրությամբ	680,680	739,786
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջի դրությամբ	557,502	680,680

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 50-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Սոֆթ Կոնստրակտ» ՍՊԸ ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնադրվել է 2014թ. հուլիսի 22-ին ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ 286.110821383 գրանցման համարով:

Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակներն են՝

-համակարգչային ծրագրերի մշակում, ծրագրային ապահովում,

-ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպում,

-վիճակախաղերի կազմակերպում:

2020թ. դեկտեմբերի 30-ին կայացած Ընկերության մասնակիցների արտահերթ ընդհանուր ժողովի թիվ 001-301220 արձանագրության համաձայն՝ Ընկերությունը որոշում է կայացրել վերակազմավորվել որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: Գրանցումը հաստատվել է 2021թ. մարտի 12-ին՝ ՀՀ օրենսդրության համապատասխան: «Սոֆթ Կոնստրակտ» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է «Սոֆթ Կոնստրակտ» ՍՊԸ-ի իրավահաջորդը:

2020թ. հոկտեմբերի 1-ին Ընկերությունը ՀՀ Ֆինանսների նախարարության կողմից ստացել է ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման #ԻՇԽ-007 և 2020թ. նոյեմբերի 19-ին վիճակախաղերի կազմակերպման #ՎԽ-026 լիցենզիաները: Ի լրումն առցանց ծառայությունների Ընկերությունը հնարավորություն է տալիս հաճախորդներին կատարել խաղադրույքներ իր գրասենյակներում՝ բեթշոփերում, որոնք 31/12/23թ. դրությամբ թվով 7 են:

Ընկերության սեփականատերեր են հանդիսանում Վահե Բաղայանը և Վիգեն Բաղայանը՝ յուրաքանչյուրը 50% բաժնեչափով:

Ընկերության աշխատակիցների քանակը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 4,769 (2022թ.՝ 4,220):

Ընկերության գրանցման հասցեն է ՀՀ, ք. Երևան, Գ. Հովսեփյան 20:

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից:

2.2 Դանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական ֆունկցիոնալ արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով (եթե այլ բան նշված չէ), քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 20-ում:

2.5 Նոր և փոփոխված ՖՀՄՍ ստանդարտներ, որոնք ուժի մեջ են մտնում ընթացիկ տարվա համար

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունն առաջին անգամ կիրառել է որոշակի ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը թողարկվել է, բայց դեռ ուժի մեջ չի մտել:

ՖՀՄՍ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր	Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառելիությունը
ՖՀՄՍ 17. «Ապահովագրության պայմանագրեր»	1 Հունվարի, 2023թ.	Ընդունված
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և ՖՀՄՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2 (Էականության որոշման դատողությունների)	1 Հունվարի, 2023թ.	Ընդունված

իրականացում) – Հաշվապահական քաղաքականության բացահայտումներ		
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում. «Շահութահարկեր» Առանձին գործարքից բխող ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված հետաձգված հարկեր	1 Հունվարի, 2023թ.	Ընդունված
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում. «Շահութահարկեր» Միջազգային հարկային բարեփոխումներ. Սյուն երկու մոդելի կանոններ	23 Մայիսի, 2023թ.	Ընդունված
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ» Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում	1 Հունվարի, 2023թ.	Ընդունված

ՖՀՄՍ 17. «Ապահովագրության պայմանագրեր»

Ընկերությունը ընթացիկ տարում առաջին անգամ ընդունել է ՖՀՄՍ 17-ը և հարակից փոփոխությունները: ՖՀՄՍ 17-ը սահմանում է ապահովագրական պայմանագրերի ճանաչման, չափման, ներկայացման և բացահայտման սկզբունքները և փոխարինում է ՖՀՄՍ 4 Ապահովագրության Պայմանագրեր ստանդարտին:

ՖՀՄՍ 17-ը տալիս է ընդհանուր մոդել (որը փոփոխված է ուղղակի մասնակցության հատկանիշներով ապահովագրության պայմանագրերի համար), որը նկարագրված է որպես փոփոխական վճարի մոտեցում: Ընդհանուր մոդելը պարզեցվում է, եթե որոշակի չափանիշները բավարարվում են՝ չափելով մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունը՝ կիրառելով ապահովագրական վճարների բաշխման մոտեցումը:

Ընդհանուր մոդելը օգտագործում է ընթացիկ ենթադրություններ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գումարը, ժամկետները և անորոշությունը գնահատելու համար, և այն հստակորեն չափում է այդ անորոշության արժեքը: Այն հաշվի է առնում շուկայական տոկոսադրույքները և ապահովադիրների օպցիոնների ու երաշխավորությունների ազդեցությունը:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և ՖՀՄՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2 (Էականության որոշման դատողությունների իրականացում) – Հաշվապահական քաղաքականության բացահայտումներ

Ընկերությունը ընթացիկ տարում առաջին անգամ ընդունել է ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունները: Փոփոխությունները փոխում են ՀՀՄՍ 1-ի պահանջները՝ կապված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտման հետ: Փոփոխությունները փոխարինում են .նշանակալի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունե տերմինի բոլոր կիրառումները .հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական տեղեկատվությունե տերմինով: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը էական է, եթե, երբ դիտարկվում է կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված այլ տեղեկատվության հետ միասին, ողջամտորեն ակնկալվում է, որ այն կազդի ընդհանուր նպատակի ֆինանսական հաշվետվությունների հիմնական օգտագործողների կողմից այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացված որոշումների վրա:

ՀՀՄՍ 1-ի օժանդակ պարագրաֆները նույնպես փոփոխվել են՝ պարզաբանելու համար, որ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը,

որը վերաբերում է ոչ էական գործարքներին, այլ իրադարձություններին կամ պայմաններին, էական չէ և բացահայտման կարիք չունի: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը կարող է էական լինել պայմանավորված գործարքների, այլ իրադարձությունների կամ պայմանների բնույթով, նույնիսկ եթե գումարները էական չեն: Այնուամենայնիվ, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական գործարքներին, այլ իրադարձություններին կամ պայմաններին վերաբերող ոչ բոլոր տեղեկություններն են ինքնին էական:

ՀՀՄՄԽ-ն նաև մշակել է ուղեցույցներ և օրինակներ՝ ՖՀՄՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2-ում նկարագրված «չորս քայլ էականության գործընթացի» կիրառումը բացատրելու և ցուցադրելու համար:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում. «Շահութահարկեր»՝ Առանձին գործարքից բխող ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված հետաձգված հարկեր

Ընկերությունը ընթացիկ տարում առաջին անգամ ընդունել է ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխությունները: Փոփոխությունները նախատեսում են ևս մեկ բացառություն սկզբնական ճանաչման ազատումից: Ըստ փոփոխությունների, կազմակերպությունը չի կիրառում սկզբնական ճանաչումից ազատումը այն գործարքների համար, որոնք առաջացնում են հավասար հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ:

Կախված կիրառելի հարկային օրենսդրությունից, հարկվող և նվազեցվող հավասար ժամանակավոր տարբերություններ կարող են առաջանալ ակտիվի և պարտավորության սկզբնական ճանաչման ժամանակ մի գործարքում, որը բիզնեսի միավորում չէ և չի ազդում ոչ հաշվապահական, ոչ հարկվող շահույթի վրա: Օրինակ, դա կարող է առաջանալ վարձակալության գծով պարտավորության և համապատասխան օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ճանաչման ժամանակ՝ կիրառելով ՖՀՄՍ 16-ը վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ:

ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխություններից հետո կազմակերպությունից պահանջվում է ճանաչել համապատասխան հետաձգված հարկային ակտիվը և պարտավորությունը, ընդ որում ցանկացած հետաձգված հարկային ակտիվի ճանաչումը ենթակա է ՀՀՄՍ 12-ի փոխհատուցելիության չափանիշներին:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում. «Շահութահարկեր»՝ Միջազգային հարկային բարեփոխումներ. Սյուն երկու մոդելի կանոններ

Ընկերությունը ընթացիկ տարում առաջին անգամ ընդունել է ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխությունները: ՖՀՄՍ Խորհուրդը փոխում է ՀՀՄՍ 12-ի շրջանակը՝ պազաբանելու համար, որ ստանդարտը կիրառելի է շահութահարկի համար, որը բխում է հարկային օրենսդրությունից, որն ընդունվել կամ ըստ էության ընդունվել է ՏՀԶԿ-ի կողմից հրապարակված Սյուն երկու մոդելի կանոնների իրականացման համար, ներառյալ հարկային օրենսդրությունը, որը կիրառում է այդ կանոններում նկարագրված որակավորված նվազագույն տեղական լրացուցիչ հարկերը:

Փոփոխությունները ժամանակավոր բացառություն են մտցնում ՀՀՄՍ 12-ի հետաձգված հարկերի հաշվառման պահանջների մեջ, այնպես որ կազմակերպությունը կարող է չճանաչել և չբացահայտել Սյուն երկու շահութահարկի հետ կապված հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ»՝ Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում

Փոփոխությունները փոխարինում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխության սահմանումը հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանմամբ: Ըստ նոր սահմանման, հաշվապահական հաշվառման

գնահատումները, ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված դրամական գումարներ են, որոնք ենթակա են չափման անորոշությաների:

Նոր և վերանայված ՖՀՄՍ ստանդարտներ, որոնք հրապարակված են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը չի կիրառել հետևյալ նոր և վերանայված ՖՀՄՍ ստանդարտները, որոնք թողարկվել են, բայց դեռ ուժի մեջ չեն.

ՖՀՄՍ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր	Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառելիությունը
Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 10-ում. «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ» և ՀՀՄՍ 28. «Ներդրումներ ասոցիացված և դուստր ընկերություններում» - Ներդրողի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև ակտիվների վաճառք կամ ներդրում	Դեռևս չի սահմանվել ՖՀՄՍ Խորհրդի կողմից	-
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի	1 Հունվարի, 2024թ.	Հետընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» Կովենանտներով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	1 Հունվարի, 2024թ.	Հետընթաց
Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16-ում. «Վարձակալություն» վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքներում	1 Հունվարի, 2024թ.	Հետընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7-ում. «Հաշվետվություն դրամական հոսքերի մասին» և ՖՀՄՍ 17-ում «Ֆինանսական գործիքներ» մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածություններ	1 Հունվարի, 2024թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում. «Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները» Փոխանակելիության բացակայություն	1 Հունվարի, 2025թ.	Առաջընթաց

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 10-ում. «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ» և ՀՀՄՍ 28. «Ներդրումներ ասոցիացված և դուստր ընկերություններում» - Ներդրողի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև ակտիվների վաճառք կամ ներդրում

ՖՀՄՍ 10-ի և ՀՀՄՍ 28-ի փոփոխությունները վերաբերում են իրավիճակներին, երբ ներդրողի և նրա ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև կա ակտիվների վաճառք կամ ներդրում: Մասնավորապես, փոփոխությունները նշում են, որ դուստր կազմակերպության նկատմամբ (որը բիզնես չէ) վերահսկողության կորստից առաջացող օգուտները կամ վնասները բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության հետ

գործարքում, ճանաչվում են մայր կազմակերպության շահույթում կամ վնասում միայն այդ ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկումում չկապակցված ներդրողների բաժնեմասերի չափով: Նմանապես, ցանկացած նախկին դուստր կազմակերպությունում (որը դարձել է ասոցիացված կամ համատեղ ձեռնարկում, որը հաշվառվում է սեփական կապիտալի մեթոդով) պահպանված ներդրումների իրական արժեքով վերաչափումից առաջացած օգուտները և վնասները ճանաչվում են նախկին մայր կազմակերպության շահույթում կամ վնասում միայն նոր ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկումում չկապակցված ներդրողների բաժնեմասերի չափով:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում»՝ Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկ և ոչ ընթացիկ

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունները, որոնք հրապարակվել են 2020թ. հունվարին, ազդում են միայն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում պարտավորությունների՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման վրա, և ոչ ակտիվի, պարտավորության, եկամուտի կամ ծախսի ճանաչման գումարի կամ ժամկետի կամ դրանց մասին բացահայտված տեղեկատվության վրա:

Փոփոխությունները պարզաբանում են, որ պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ հիմնված է այն իրավունքների վրա, որոնք գոյություն ունեն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, նշում են, որ դասակարգման վրա չեն ազդում այն ակնկալիքները, թե արդյոք կազմակերպությունը կկիրառի իր՝ պարտավորության մարումը հետաձգելու իրավունքը, բացատրում են, որ իրավունքները գոյություն ունեն, եթե կովենանտները կատարված են հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, և տալիս են մարման սահմանումը՝ հստակեցնելով, որ մարումը վերաբերում է դրամական միջոցների, բաժնային գործիքների, այլ ակտիվների ծառայությունների փոխանցմանը կոնտրագենտին:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում»՝ Կովենանտներով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ

Փոփոխությունները սահմանում են, որ միայն այն կովենանտներն են ազդում պարտավորության մարումը հաշվետու ամսաթվից հետո առնվազն տասներկու ամսով հետաձգելու իրավունքի վրա, որոնց կազմակերպությունը պետք է համապատասխանի հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին կամ դրանից առաջ (և, հետևաբար, պետք է հաշվի առնվեն պարտավորության՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման ժամանակ):

ՖՀՄՍ Խորհուրդը նաև սահմանում է, պարտավորության մարումը հաշվետու ամսաթվից հետո առնվազն տասներկու ամսով հետաձգելու իրավունքը ազդեցություն չի կրում, եթե կազմակերպությունը պարտավոր է հետևել կովենանտներին միայն հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո: Այնուամենայնիվ, եթե կազմակերպության՝ պարտավորությունների մարումը հետաձգելու իրավունքը ենթակա է կազմակերպության կողմից կովենանտների համապատասխանության հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, կազմակերպությունը բացահայտում է տեղեկատվությունը, որը ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին հնարավորություն է տալիս հասկանալ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում մարման ենթակա պարտավորությունների ռիսկը: Սա ներառում է կովենանտների մասին տեղեկատվություն (ներառյալ կովենանտների բնույթը և թե երբ կազմակերպությունը պետք է համապատասխանի դրանց), հարակից պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը և փաստերն ու հանգամանքները, եթե այդպիսիք կան, որոնք ցույց են տալիս, որ կազմակերպությունը կարող է դժվարություններ ունենալ կովենանտներին համապատասխանելու հարցում:

Փոփոխություններ ՖՀՄՄ 16-ում. «Վարձակալություն»՝ վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքներում

ՖՀՄՄ 16-ի փոփոխությունները ավելացնում են հետագա չափման պահանջներ վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքների համար, որոնք բավարարում են ՖՀՄՄ 15-ի պահանջները՝ որպես վաճառք հաշվառվելու համար: Փոփոխությունները պահանջում են վաճառող-վարձակալից որոշել «վարձակալության վճարները» կամ վերանայված վարձակալական վճարները այնպես, որ վաճառող-վարձակալը չճանաչի օգուտ կամ վնաս, որը վերաբերում է վաճառող-վարձակալի կողմից պահպանված օգտագործման իրավունքին, մեկնարկի ամսաթվից հետո:

Փոփոխությունները չեն ազդում վաճառող-վարձակալի կողմից ճանաչված շահույթի կամ վնասի վրա՝ կապված վարձակալության մասնակի կամ լրիվ դադարեցման հետ: Առանց այս նոր պահանջների, վաճառող-վարձակալը կարող էր ճանաչել օգուտ իր պահպանած օգտագործման իրավունքից վարձակալության պարտավորության վերաչափման պատճառով (օրինակ՝ վարձակալության փոփոխության կամ վարձակալության ժամկետի փոփոխության հետևանքով)՝ կիրառելով ՖՀՄՄ 16-ի ընդհանուր պահանջները: Սա կարող էր հատկապես լինել հետադարձ վարձակալության դեպքում, որը ներառում է վարձակալության փոփոխական վճարներ, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից:

Որպես փոփոխությունների մաս, ՖՀՄՄ Խորհուրդը փոփոխել է ՖՀՄՄ 16-ի ցուցադրական օրինակը և ավելացրել է նոր օրինակ՝ ցուցադրելու օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի և վարձակալության պարտավորության հետագա չափումը վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքում՝ փոփոխական վարձակալության վճարներով, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից: Ցուցադրական օրինակները նաև պարզաբանում են, որ պարտավորությունը, որն առաջանում է վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքից, որը որակվում է որպես վաճառք ՖՀՄՄ 15-ի կիրառմամբ, վարձակալության գծով պարտավորություն է:

Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 7-ում. «Հաշվետվություն դրամական հոսքերի մասին» և ՖՀՄՄ 17-ում «Ֆինանսական գործիքներ»՝ մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածություններ

Փոփոխությունները լրացնում են ՀՀՄՄ 7-ի բացահայտման նպատակը՝ նշելով, որ կազմակերպությունից պահանջվում է բացահայտել տեղեկատվություն իր մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածությունների մասին, որը ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին հնարավորություն է տալիս գնահատել այդ պայմանավորվածությունների ազդեցությունը կազմակերպության պարտավորությունների և դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ի լրումն, ՖՀՄՄ 7-ը փոփոխվել է՝ որպես օրինակ ավելացնելով մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածությունները կազմակերպության՝ իրացվելիության ռիսկի կենտրոնացման ենթարկվածության մասին տեղեկատվության բացահայտման պահանջների շրջանակում:

«Մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածություններ» տերմինը սահմանված չէ: Փոխարենը, փոփոխությունները նկարագրում են պայմանավորվածության այնպիսի բնութագրերը, որոնց համար կազմակերպությունից կպահանջվի տրամադրել տեղեկատվությունը:

Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 21-ում. «Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները»՝ Փոխանակելիության բացակայություն

Փոխանակելիության բացակայության վերաբերյալ փոփոխությունները (Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 21-ում) փոփոխում են ՀՀՄՄ 21-ը որպեսզի

- հստակեցնի, թե երբ է արժույթը փոխանակելի այլ արժույթի, և երբ՝ ոչ

- հստակցնի, թե ինչպես է կազմակերպությունը որոշում փոխարժեքը, որը պետք է կիրառվի, երբ արժույթը փոխանակելի չէ
- պահանջի լրացուցիչ տեղեկատվության բացահայտում, երբ արժույթը փոխանակելի չէ

Ընկերության ղեկավարությունը չի կանխատեսում, որ այս փոփոխությունների կիրառումն էական ազդեցություն կունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Ընդհանուր դրույթներ և ՖՀՄՍ-ի առաջին անգամ ընդունումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, որոնք ուժի մեջ են եղել 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

Ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել և վաղաժամ չեն ընդունվել Ընկերության կողմից, ներկայացված են ծանոթագրություն 2.5-ում:

Էական հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները, որոնք կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ներկայացված են ստորև:

3.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում: Ստորև ներկայացված են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքները.

Արժույթ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱՄՆ դոլար	404.79	393.57
Եվրո	447.90	420.06

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

3.3 Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները (*համակարգչային տեխնիկա, տրանսպորտային միջոցներ, տնտեսական գույք և այլն*) հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, որոնք պահվում են վարձակալության տալու կամ վարչական, կամ դեռևս անորոշ նպատակով, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Վարձակալական գույք հանդիսացող շենքերը նույնպես ընդգրկվում են հիմնական միջոցներում, եթե դրանք ստացվել են ֆինանսական վարձակալությամբ: Նման ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի ակնկալվող օգտակար ծառայության ընթացքում (որը որոշվում է՝ համեմատելով սեփական համանման ակտիվների հետ) կամ վարձակալության ժամկետի ընթացքում, եթե վերջինս ավելի կարճ է:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	20 տարի
Կապիտալ ներդրում վարձակալած տարածքներում	Վարձակալության ժամկետում
Սերվերային գույք	5 տարի
Հաշվողական և համակարգչային տեխնիկա	3 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	8 տարի
Տնտեսական գույք, Գ-րասենյակային գույք և տեխնիկա	8 տարի
Այլ հիմնական միջոցներ	8 տարի

3.4 Վարձակալված ակտիվներ

Ընկերությունը նախ և առաջ գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում կամ պարունակում է վարձակալություն: Այսինքն, եթե պայմանագրով իդենտիֆիկացվող ակտիվի օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածով փոխանցվում է փոհատուցման դիմաց:

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ընկերությունը կիրառում է միանման մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության: Ընկերությունը ճանաչում է պարտավորություն վարձակալության վճարները՝ Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով, որպեսզի վճարի վարձավճարները և Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, որը իրենից ներկայացնում է տվյալ ակտիվի օգտագործման իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Ընկերությունը օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ճանաչում է վարձակալության սկզբում (այսինքն՝ այն ամսաթվով, երբ տվյալ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, և ճշգրտվում են կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով պարտավորության վերաչափումից: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է պարտավորություններում ճանաչված կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով արժեքը, առաջացող սկզբնական ուղղակի ծախսումները և վարձավճարները, որոնք կատարվել են մինչև վարձակալությունը սկսելու ամսաթիվը կամ այդ ամսաթվին կատարված վարձավճարները, հանած վարձակալության գծով ստացված ցանկացած արտոնություններ կամ զեղչեր: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ - 3 - 4 տարի

Այն դեպքում, երբ վարձակալած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության պայմանագրի ավարտին՝ վերջում, անցնում է Ընկերությանը կամ սկզբնական արժեքը արտացոլում է տվյալ վարձակալած ակտիվի գնման օպցիոն, ապա մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետով: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները նույնպես պետք է արժեզրկվան ստուգման (թեսթ) ենթարկվեն:

Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով

Վարձակալության սկսման պահին, Ընկերությունը կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով չափում է վարձակալության ժամանակահատվածի ընթացքում կատարված կամ կատարվելիք վարձավճարների իրական արժեքով: Վարձավճարները ներառում են՝ հաստատուն՝ ֆիքսված վճարները (ներառյալ հաստատուն վճարումները), հանած վարձակալության հետ կապված ցանկացած ստացվելիք խրախուսումներ, վարձակալության փոփոխում վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը և գումարները, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձակալության վճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե վարձակալը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումները, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է վարձակալի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը:

Փոփոխում վարձավճարները, որոնք կախված չեն որևէ ինդեքսից կամ տոկոսադրույքներից (ներառում են, օրինակ՝ վճարումներ՝ կապված սպառողական գների ինդեքսից, վճարումներ՝ կապված ուղենշային տոկոսադրույքից (ինչպես օրինակ՝ LIBOR-ը), ճանաչվում են ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում այդ դեպքերը տեղի են ունեցել:

Վարձավճարների իրական արժեքը հաշվարկելիս, Ընկերությունը կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը վարձակալության սկզբի ամսաթվի դրությամբ, որովհետև վարձակալության պայմանագրի մեջ ենթադրյալ տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշվել: Վարձակալության սկսելուց հետո կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով ավելանում են (աճում են)՝ տոկոսների ավելացումով պայմանավորված, և նվազում են վարձավճարների վճարումով: Բացի դրանից, կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով հողվածի հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե առկա է ձևափոխություն, փոփոխություն, փոփոխություն վարձակալության ժամանակահատվածում, փոփոխություն վարձավճարում կամ տվյալ ակտիվի ձեռք բերման օպցիոնի գնահատման փոփոխություն:

3.5 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է՝

Արտոնագրեր

Արտոնագրերի գործողության ժամկետում, վերջիններիս որոշման անհնարինության դեպքում ժամկետը սահմանվում է 10 տարի

Այլ լիցենզիաներ	Լիցենզիայի կամ Թույլտվության գործողության ժամկետում, վերջիններիս որոշման անհնարինության դեպքում ժամկետը սահմանվում է 10 տարի
Ապրանքային նշաններ	Ապրանքային նշանների գործողության ժամկետում, վերջիններիս որոշման անհնարինության դեպքում ժամկետը սահմանվում է 10 տարի
Ծրագրային ապահովումներ	Ծրագրային ապահովման գործողության ժամկետում, վերջիններիս որոշման անհնարինության դեպքում ժամկետը սահմանվում է 10 տարի
Այլ լիցենզիաներ	Թույլտվության գործողության ժամկետը, վերջիններիս որոշման անհնարինության դեպքում ժամկետը սահմանվում է 10 տարի

3.6 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՍԱԵ) մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.7 Ֆինանսական գործիքներ

Այս ծանոթագրությունը տեղեկատվություն է տալիս Ընկերության ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ, ներառյալ՝

- Ընկերության բոլոր ֆինանսական գործիքների ներկայացումը
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են Ընկերության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքների պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են իրական արժեքով: Գործարքի հետ կապված ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը (բացառությամբ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների) նախնական ճանաչման ժամանակ համապատասխանաբար գումարվում կամ պակասեցվում են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքից: Իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը ուղղակիորեն վերագրելի գործարքի հետ կապված ծախսերը անմիջապես ճանաչվում են շահույթ կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը

- Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող

- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող (ԻԱՉՇՎ)

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը

- Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով չափվող
- Ֆինանսական պարտավորություններ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)

Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող

Պարտքային գործիքները, որոնք համապատասխանում են հետևյալ պայմաններին, սկզբնական ճանաչումից հետո չափվում են ամորտիզացված արժեքով, այն դեպքում, երբ.

- ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքագրելու համար, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հատուկ օրերին ավելացնում են դրամական հոսքերը, որոնք պարզապես մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)

- ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է ապահովել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր և պահվում են վաճառքի նպատակով, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հատուկ օրերին ավելացնում են դրամական հոսքերը, որոնք պարզապես մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող (ԻԱՉՇՎ)

Մնացած բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն ներառվում վերոնշյալների մեջ, ինքնատիկության չափվում են իրական արժեքով շահույթ կամ վնասի միջոցով (ԻԱՉՇՎ):

Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով չափվող

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, սկզբնական ճանաչումից հետո, չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը կամ ԻԱՉՇՎ մեթոդը: Այնուամենայնիվ, ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք առաջանում են, երբ ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի համապատասխանում ապաճանաչմանը կամ երբ շարունակական ներգրավվածության մոտեցում է կիրառվում և Ընկերության կողմից, թողարկված ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը չափվում են ստորև նշված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններին համապատասխան՝

Ֆինանսական պարտավորություններ (ԻԱՉՇՎ) ներկայացվող

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ԻԱՉՇՎ ներկայացվող, երբ ֆինանսական պարտավորությունը հանդիսանում է՝ (ա) ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման մեջ ձեռք բերողի պայմանական հատուցումը (բ) պահվում է առևտրային նպատակով կամ (գ) այն նախատեսված է ԻԱՉՇՎ-ի համար:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես առևտրային նպատակով պահվող եթե.

- այն բացառապես ձեռք է բերվել մոտ ապագայում վերավաճառքի նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման ժամանակ այն հանդիսանում է իդենտիֆիկացվող ֆինանսական գործիքների մի մաս, որը Ընկերությունը միասին է կառավարում և ունի կարճաժամկետ շահույթ ստանալու փաստ:
- Այն ածանցյալ գործիք է, բացառությամբ այն ածանցյալ գործիքների, որոնք հանդիսանում են ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր կամ նախանշված արդյունավետ հեջավորման գործիքներից:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումը

Կազմակերպությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը միայն երբ ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները սպառվում են կամ երբ այն փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը և էականորեն ակտիվի սեփականության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները մեկ այլ կազմակերպության: Եթե Կազմակերպությունը ոչ փոխանցում է, և ոչ էլ պահպանում սեփականության հետ կապված էականորեն բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և շարունակում է վերահսկել փոխանցված ակտիվը, ապա Կազմակերպությունը ճանաչում է իր հետաքրքրությունը ակտիվի հանդեպ և այն գումարների հետ կապված պարտավորությունը, որն այն կարող է վճարել: Եթե Կազմակերպությունը կրում է փոխանցված ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերը և հատույցները, ապա Կազմակերպությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև ճանաչում է ստացված օգուտների գրավադրված փոխառությունները:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման ժամանակ ակտիվի մնացորդային արժեքի և հատուցված կամ հատուցվող գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում: Ի հավելում, պարտքային գործիքի մեջ ներդրման, դասակարգված որպես «Իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող» (ԻԱՉՇՎ), ապաճանաչման ժամանակ ներդրումների վերագնահատման պահուստում նախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վնասը վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնասում: Եվ հակառակը, բաժնային գործիքի մեջ ներդրման ապաճանաչման ժամանակ, որը սկզբնական ճանաչման ժամանակ Կազմակերպությունը ընտրել է ԻԱՉՇՎ մեթոդը ներդրումների վերագնահատման պահուստում նախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վնասը չի վերադասակարգվում շահույթ կամ վնասում, այլ տեղափոխվում է կուտակված շահույթ կամ վնաս:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապահանջումը

Կազմակերպությունը ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունը միայն և միայն, երբ Կազմակերպությունը ֆինանսական գործիքի պարտավորություններից ազատվել է, չեղարկվել է կամ սպառվել է պայմանագրային պարտավորությունը: Ապահանջված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոխհատուցված կամ փոխհատուցվող գումարի միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում:

Երբ Կազմակերպությունը առկա վարկատուի հետ մեկ պարտքային գործիքը փոխանակում է մյուսի հետ՝ զգալիորեն տարբեր պայմաններով, ապա այսպիսի փոխանակումը դիտարկվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նույն կերպ, Կազմակերպությունը առկա պարտավորության կամ դրա մի մասի էական պայմանների փոփոխությունը դիտարկում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ենթադրվում է, որ պայմանները էական տարբեր են համարվում, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքը, ներառյալ բոլոր վճարված վճարումների և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված և ստացված վճարումների տարբերությունը, առնվազն 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացորդային դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքից: Եթե փոփոխությունը էական չէ մինչև փոփոխությունը պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոփոխությունից հետո դրամական հոսքերի ներկա արժեքի միջև, ապա տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթ կամ վնասում այլ եկամուտների կամ վնասների հետ մեկտեղ, որպես փոփոխությունից շահույթ կամ վնաս:

Ֆինանսական գործիքների արժեզրկում

Պարտքային գործիքներում ներդրումների արժեզրկումից կորուստները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ ԻԱՉԱՀԱ-ով, Կազմակերպությունը ճանաչում է հետևյալ դեպքերում՝ սպասվելիք վարկային կորուստների, ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի, առևտրային դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրային ակտիվների գծով, ինչպես նաև ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի մասով: «Դեբիտորական պարտքերի սպասվող կորուստների» (ԴՊՍԿ) գումարները, սկսած համապատասխան ֆինանսական գործիքի սկզբնական ճանաչումից, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին թարմացվում են՝ վարկային ռիսկում փոփոխություններն արտացոլելու համար:

Կազմակերպությունը միշտ ճանաչում է ԴՊՍԿ-ը առևտրային դեբիտորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների և ֆինանսական վարձակալությունից դեբիտորական պարտքերի համար: Այս ֆինանսական ակտիվներից սպասվող վարկային կորուստները գնահատվում են՝ օգտագործելով պահուստի հաշվարկման համար մշակված համապատասխան մատրիցան՝ հիմնվելով Կազմակերպության պատմական վարկային կորուստի փորձի վրա, ճշգրտված պարտապանների համար հատուկ գործոններով, ընդհանուր տնտեսական պայմաններով և ընթացիկ, ինչպես նաև հաշվետու ամսաթվի պայմաններին կանխատեսվող ուղղության գնահատմամբ, ներառյալ երբ կիրառելի է դրամի արժեքը ժամանակի մեջ:

Մյուս բոլոր ֆինանսական գործիքների համար, Կազմակերպությունը ճանաչում է ԴՊՍԿ-ն, երբ տեղի է ունեցել սկզբնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի

աճ: Այնուամենայնիվ, եթե ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալի չի բարձրացել սկզբնական ճանաչումից ի վեր, ապա Կազմակերպությունը այդ ֆինանսական գործիքից կորուստի պահուստը չափում է 12 ամսվա ԴՊՄԿ-ի համարժեք գումարով:

ԴՊՄԿ-ն իրենից ներկայացնում է սպասվող վարկային կորուստներ ֆինանսական գործիքի ամբողջ կյանքի ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի արդյունքում: Եվ հակառակը, 12 ամսվա ԴՊՄԿ-ն իրենից ներկայացնում է կյանքի ընթացքում ԴՊՄԿ-ի այն մասը, որը սպասվում է որ կառաջանա ֆինանսական գործիքի հնարավոր դեֆոլտից հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում:

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 21ում:

3.8 Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլիներին: Արժեզրկումից կորուստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

3.9 Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Երբ Ընկերությունը մտադրություն ունի վաճառել ոչ ընթացիկ ակտիվներ կամ ակտիվների խումբ և երբ այդ վաճառքի տեղի ունենալը հավանական է 12 ամսվա ընթացքում, ապա ակտիվը կամ ակտիվների խումբը պետք է դասակարգվի և ներկայացվի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվներ:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվները չափվում են ակտիվի՝ մինչև վերադասակարգումն ունեցած հաշվեկշռային արժեքից և «իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի ծախսումների»-ից՝ նվազագույնով: Այս ակտիվների գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Այնուամենայնիվ, վաճառքի համար պահվող որոշ ակտիվներ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվները և հետաձգված հարկային ակտիվները, հաշվառվում են սովորականի պես:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվների վաճառքից կամ վերագնահատումից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար «Այլ եկամուտ» կամ «Այլ ծախսեր» հոդվածներում: Վաճառքի դեպքում տվյալ ակտիվի գծով սեփական կապիտալում առկա վերագնահատման պահուստը վերագրվում է կուտակված շահույթին:

3.10 Մեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Ծահարաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.11 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի գեղջման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

3.12 Ծախսահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները

պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գուղվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

3.13 Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով ընկերության կողմից տրամադրվող ցանկացած առևտրային գեղչերի և զիջումների գումարները: Հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի մեջ որևէ պահին, կամ ժամանակի ընթացքում, երբ Ընկերությունը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը:

Ընկերությունը ճանաչում է դեռևս չբավարարված կատարման պարտականությունների համար ստացված հատուցման դիմաց պայմանագրային պարտավորությունները և արտացոլում է այդ գումարները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես հաճախորդներից ստացված կանխավճարներ: Նման ձևով, եթե Ընկերությունը բավարարում է կատարման պարտականությունը մինչև հատուցման ստանալը, Ընկերությունը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է կամ պայմանագրային ակտիվ, կամ դեբիտորական պարտք՝ կախված նրանից, թե արդյոք հատուցման ժամկետը լրանալուց առաջ անհրաժեշտ է միայն որոշակի ժամանակ, թե այլ լրացուցիչ պայման:

Հասույթը հիմնականում առաջանում է՝

- Ծրագրային ապահովման մշակման ծառայություններից,
- Բուքմենթերային խաղադրույքներից և խաղերից:

Հասույթ ծրագրային մշակման ծառայությունից

Հասույթը ճանաչվում է յուրաքանչյուր ամսվա համար ներկայացված ծառայությունների մատուցման հաշվի հիման վրա :

Բուքմենթերային խաղաղություններից և խաղերից հասույթ

Հաճախորդների խաղաղություններից գոյացող հասույթը ներառում է սպորտային խաղաղությունները, ֆիքսված հավանականություններով խաղաղությունները, առցանց խաղերը և կազինոն: Ընկերության խաղաղությունների և խաղերի գործունեությունը դասակարգվում է որպես ածանցյալ ֆինանսական գործիք: Առցանց շահումով խաղերից և սպորտային խաղաղություններից հասույթը ներառում է խաղի մասնակիցներից գանձվող գումարների և մասնակիցների շահած գումարների տարբերությունը: Խաղային հասույթը հաշվառվում է հաճախորդների կողմից կրած գուտ պարտության գումարով, ինչը հաշվարկվում է որպես կատարված խաղաղություններ հանած հաճախորդների շահած գումարը, գումարած ժանանակաշրջանի վերջում բաց դիրքերի վերագնահատումից ստացված շահույթը կամ վնասը: Այս ածանցյալները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, իսկ հետագայում՝ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և ներառվում են հասույթի տողում, քանի որ դա հանդիսանում է Ընկերության հիմնական գործունեության ճյուղերից մեկը: Հաճախորդների խրախուսման գումարները և պարգևատրումները (ներառյալ անվճար խաղաղությունները) նվազեցվում են խաղային հասույթից: Խաղաղությունների գումարները որպես հասույթ ճանաչվում են խաղի եզրափակման պահին: Կատարված, բայց չփակված խաղաղությունները չեն ներառվում հասույթում և հետաձգվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներում, մինչև որ եզրափակվում է դրանց վերաբերող այն իրադարձությունը, որի ժամանակ դրանք փակվում են համապատասխան՝ հաճախորդների շահումների դիմաց վճարների հետ:

Մատուցվող յուրաքանչյուր ծառայության ինքնարժեքը կազմված է ուղղակի և անուղղակի ծախսումներից: Ուղղակի են այն ծախսումները, որոնք հնարավոր է ուղղակիորեն վերագրել կոնկրետ յուրաքանչյուր ծառայությանը: Մասնավորապես՝ անմիջականորեն ծառայության մատուցելու գործում զբաղված անձնակազմի աշխատանքի վարձատրության ծախսումները և դրա գծով գործատուի կողմից հաշվեգրված պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարները, օգտագործվող նյութերի, էլեկտրաէներգիայի, հիմնական միջոցների մաշվածության, գործառնական վարձակալությամբ ստացված հիմնական միջոցների վարձակալության գծով կատարված ծախսումները: Անուղղակի են այն ծախսումները, որոնք վերագրվում են մի քանի ծառայությունների: Դրանք բաշխվում են յուրաքանչյուր ծառայության ինքնարժեքին՝ ըստ մասնակցության չափաբաժնի:

ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտը սահմանում է համապարփակ մոտեցումներ հասույթի որոշման գծով, թե երբ հասույթը պետք է ճանաչվի և ինչ գումարով պետք է ճանաչվի: Սույն ստանդարտ փոխարինում է ՀՀՄՍ 18. «Հասույթ», ՀՀՄՍ 11. «Կառուցման պայմանագրեր» ստանդարտներին և համապատասխան մեկնաբանություններին: Համաձայն ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտի, հասույթը ճանաչվում է, երբ գնորդը կամ ծառայություն ստացողը ձեռք է բերում վերահսկողություն ապրանքի կամ

Ծառայության նկատմամբ: Վերահսկողության իրավունքի փոխանցման ժամկետի որոշումը, «Ժամանակի կոնկրետ պահին», թե «Ժամանակի ընթացքում», պահանջում է դատողություններ:

Ընկերության հասույթի ճանաչման հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվության համար տես ծանոթագրություն 4-ը:

4 Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Ընկերության հասույթը ձևավորվում է հիմնականում կատարված խաղաղություններից և ծրագրային ապահովման մշակման պայմանագրերից (տես ծանոթագրություն 3.13):

Ընկերությունը հասույթը ձևավորվում է ծառայությունների մատուցումից՝ «Ժամանակի կոնկրետ պահին» և «Ժամանակի ընթացքում», հետևյալ հիմնական ուղղություններից՝

Հազար դրամ	Խաղաղություններից հասույթ	Ծրագրային մշակման ապահովում	Այլ	Ընդամենը
	Հայաստան	Այլ երկրներ	Հայաստան	
2023թ.				
Սեզոնային հասույթ՝ ընդհանուր	43,065,834	17,851,645	25,902	60,943,381
Միջսեզոնային վաճառքներից հասույթ	-	-	-	-
Սեզոնային հասույթ՝ արտաքին հաճախորդներին վաճառքներից	43,065,834	17,851,645	25,902	60,943,381
Հասույթի ճանաչման ժամանակացույց				
- Ժամանակի կոնկրետ պահին	43,065,834	-	25,902	43,091,736
- Ժամանակի ընթացքում	-	17,851,645	-	17,851,645
	43,065,834	17,851,645	25,902	60,943,381
2022թ.				
Սեզոնային հասույթ՝ ընդհանուր	38,387,338	14,749,772	80,116	53,217,226
Միջսեզոնային վաճառքներից հասույթ	-	-	-	-
Սեզոնային հասույթ՝ արտաքին հաճախորդներին վաճառքներից	38,387,338	14,749,772	80,116	53,217,226
Հասույթի ճանաչման ժամանակացույց				
- Ժամանակի կոնկրետ պահին	38,387,338	-	80,116	38,467,454
- Ժամանակի ընթացքում	-	14,749,772	-	14,749,772
	38,387,338	14,749,772	80,116	53,217,226

5 Այլ ծախս

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Կոմունալ և գրասենյակային ծախսեր	393,767	459,843
Վարչական ծախսեր	1,980,337	1,851,478
Հիմնական միջոցների պահպանման ծախսեր	66,739	50,695
Այլ ծախսեր	2,783,907	20,418
	5,224,750	2,382,434

6 Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Բանկային հաշիվներից տոկոսային եկամուտ	29,622	16,343
Ընդամենը ֆինանսական եկամուտ	29,622	16,343
Վարձակալության գծով ֆինանսական ծախս	(72,183)	(126,396)
Ընդամենը ֆինանսական ծախսեր	(72,183)	(126,396)
Զուտ ֆինանսական ծախսեր	(42,561)	(110,053)

7 Այլ ֆինանսական հոդվածներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից եկամուտ		
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	221,764	263,528
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	928,487	281,593
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4,257	48,017
	1,154,508	593,138
Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից ծախս		
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	(196,916)	(209,494)
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	(481,110)	(392,960)
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(13,591)	(13,272)
	(691,617)	(615,726)
Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից զուտ եկամուտ/(ծախս)	462,891	(22,588)

8 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	(2,599,309)	(1,565,530)
Հետաձգված հարկ	20,154	83,318
	(2,579,155)	(1,482,212)

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՍՍ)	14,730,852		8,367,028	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով	(2,651,553)	(18.0)	(581,918)	(18.0)
(Զհարկվող եկամուտ)/չնվագեցվող ծախսեր, զուտ	72,398	(1.7)	(900,294)	(1.7)
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	(2,579,155)	(19.7)	(1,482,212)	(19.7)

9 Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ	Համակարգչային տեխնիկա	Սարքավորումներ և մեքենաներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրատնտեսական գույք և այլ	Վարձակալած տարածքի բարելավում	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>						
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,135,346	209,636	165,249	304,791	-	1,815,022
Ավելացում	532,179	222,522	21,492	424,146	113,616	1,313,955
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	(7,575)	(37,979)	(8,288)	(64,319)	-	(118,161)
Կապիտալացում	9,125	-	-	3,615	-	12,740
Ներքին տեղաշարժ	-	59,925	-	(59,925)	-	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,669,075	454,104	178,453	608,308	113,616	3,023,556
Ավելացում	653,196	10,072	238,991	335,752	-	1,238,011
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	(4,464)	(21,621)	-	(62,814)	-	(88,899)
Կապիտալացում	11,579	289	626	7,742	9,767	30,003
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,329,386	442,844	418,070	888,988	123,383	4,202,671
<i>Կուտակված մնացորդներ և արժեզրկում</i>						
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(276,996)	(47,115)	(1,480)	(25,281)	-	(350,872)
Հաշվետու տարվա մնացորդի ծախս	(413,027)	(72,509)	(19,954)	(106,162)	(11,977)	(623,629)
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	69,860	28,397	441	55,361	-	154,059
Ներքին տեղաշարժ	(16,964)	26,207	-	(9,243)	-	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(637,127)	(65,020)	(20,993)	(85,325)	(11,977)	(820,442)
Հաշվետու տարվա մնացորդի ծախս	(481,492)	(54,954)	(25,371)	(109,961)	(66,244)	(738,022)
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	1,772	4,957	-	8,166	-	14,895
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(1,116,847)	(115,017)	(46,364)	(187,120)	(78,221)	(1,543,569)
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>						
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	858,350	162,521	163,769	279,510	-	1,464,150
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,031,948	389,084	157,460	522,983	101,639	2,203,114
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,212,539	327,827	371,706	701,868	45,162	2,659,102

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գրավադրված հիմնական միջոցներ չունի:

10 Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Ստորև ներկայացված է օգտագործման իրավունքով ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը և ժամանակաշրջանի ընթացքում շարժը.

Հազար դրամ	Գրասենյակ	Խաղային կենտրոններ	Ընդամենը
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>			
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	933,602	184,206	1,117,808
Վարձակալության վաղաժամկետ ավարտի հետևանքով դուրսգրում	(748,445)	-	(748,445)
Ավելացում	1,095,859	-	1,095,859
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(606,249)	(90,367)	(696,616)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	674,767	93,839	768,606
Վարձակալության վաղաժամկետ ավարտի հետևանքով դուրսգրում	(118,183)	(32,621)	(150,804)
Ավելացում	1,827,972	114,694	1,942,666
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(622,249)	(61,218)	(683,467)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,762,307	114,694	1,877,001

11 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար դրամ	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>			
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	103,552	30,000	133,552
Ավելացում	35,192	18,155	53,347
Դուրսգրում	(29,356)	-	(29,356)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	109,388	48,155	157,543
Ավելացում	131,159	-	131,159
Դուրսգրում	(13,706)	-	(13,706)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	226,841	48,155	274,996
<i>Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում</i>			
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(21,745)	(383)	(22,128)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(88,065)	(30,144)	(118,209)
Դուրսգրում	29,358	-	29,358
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(80,452)	(30,527)	(110,979)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(48,072)	(2,275)	(50,347)
Դուրսգրում	13,706	-	13,706
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(114,818)	(32,802)	(147,620)
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>			
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	81,807	29,617	111,424
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	28,936	17,628	46,564
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	112,023	15,353	127,376

12 Հետաձգված հարկեր

Հետաձգված հարկերի շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	334,778	251,460
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված (ծախս) (տես՝ ծանոթագրություն 8)	20,154	83,318
Տարեվերջի մնացորդ	354,932	334,778

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2023թ. հունվարի 1	Շահույթի կամ վնասի և այլ համապար- փակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետ- վությունում ճանաչված	Այլ համա- պարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	2023թ. դեկտեմբերի 31
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>				
Չօգտագործված արձակուրդային պահուստ	391,054	64,620	-	455,674
Այլ դեբիտորական պարտքեր	38,654	-	-	38,654
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	145,158	194,757	-	339,915
	574,866	259,377	-	834,243
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>				
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(101,739)	(39,713)		(141,452)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(138,349)	(199,510)		(337,859)
	(240,088)	(239,223)	-	(479,311)
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	334,778	20,154	-	354,932

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2022թ. հունվարի 1	Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետ- վությունում ճանաչված	Այլ համա- պարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	2022թ. դեկտեմբերի 31
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>				
Չօգտագործված արձակուրդային պահուստ	306,054	85,001	-	391,054
Այլ դեբիտորական պարտքեր	5,171	33,483	-	38,654
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	212,844	(67,686)	-	145,158
	524,069	50,798	-	574,866
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>				
Հիմնական միջոցներ	(71,403)	(30,336)		(101,739)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(201,205)	62,856		(138,349)
	(272,608)	32,520	-	(240,088)
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	251,460	83,318	-	334,778

13 Պաշարներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Պահեստամասեր	379	48
Շինանյութեր	-	422
Սպրանքներ	139,375	77,358
Այլ	48,000	8,986
	187,754	86,814

14 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	7,078,346	4,096,132
Միջնորդներից ստանալիք գումարներ	4,284,200	4,290,590
Կանխավճարված արտոնագրային վճարներ	1,249,864	981,667
Տրված կանխավճարներ	94,998	114,262
Դեբիտորական պարտքերի պահուստ	(95,752)	(95,752)
Պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքեր	84,007	78,706
Այլ դեբիտորական պարտքեր	132,668	209,286
	12,828,331	9,674,891

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Ծառայությունների մատուցումից առաջացած առևտրային դեբիտորական պարտքի միջին տևողությունը կազմում է 145 օր: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

Գեկավարությունը հավատացած է, որ պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքերն ամբողջովին ենթակա են վերականգնման:

15 Դրամական միջոցներ և համարժեքներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Բանկային հաշիվներ	521,547	641,556
Դրամական միջոցներ ճանապարհին	35,955	39,123
	557,502	680,680

16 Կապիտալ և պահուստներ

16.1 Բաժնետիրական (Կանոնադրական) կապիտալ

Բաժնեմասերի քանակը

Հայտարարված բաժնեմասեր	2023թ.	2022թ.
100 սովորական բաժնեմաս, յուրաքանչյուրը՝ 9,389,582 ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 4,208,341 ՀՀ դրամ)	938,958	420,834

Բաժնետեր	2023թ.		2022թ.	
	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)
Վահե Բադալյան	469,479	50	210,417	50
Վիգեն Բադալյան	469,479	50	210,417	50
	938,958	100	420,834	100

16.2 Շահաբաժիններ

2023թ. սովորական բաժնետունս ունեցող բաժնետերերին վճարվել է 10,362,481 հազար դրամ շահաբաժին, իսկ 2022թ.՝ 2,614,300 հազար դրամ:

16.3 Պահուստային կապիտալ

Պահուստային կապիտալին կուտակված շահույթից կատարվում են հատկացումներ, ինչը կարգավորվում է Ընկերության կանոնադրությամբ՝ համաձայն որի 2023թ.-ին պահուստային կապիտալը համալրվել է 22,000 հազար դրամով (2022թ.՝ 44,000 հազար դրամով):

17 Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով

Ստորև ներկայացված է վարձակալության գծով պարտավորությունները (ներառյալ վարձավճարի գծով պարտավորությունները) և ժամանակաշրջանի ընթացքում փոփոխությունները

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Սկզբնական մնացորդ	806,434	1,182,466
Ավելացում	1,942,666	1,095,859
Ապաճանաչում	(164,148)	(806,649)
Տոկոսների ավելացում	72,159	125,365
Վճարված վարձավճար	(768,693)	(790,607)
Տարեվերջի մնացորդ	1,888,418	806,434
Ընթացիկ	560,458	-
Ոչ ընթացիկ	1,327,960	806,434
	1,888,418	806,434

Ստորև ներկայացված է շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարները.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Օգտագործման իրավունքի ձեռք բերման համար վճարված	(683,467)	(421,092)
Տոկոսային ծախսեր կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	(72,159)	(68,040)
	(755,626)	(489,132)

Տարեվերջի դրությամբ ապագա նվազագույն վարձավճարները, որոնք ենթակա են վճարման չչեղարկվող վարձակալությունների գծով.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Մինչև 1 տարի	743,899	768,692
1-ից 5 տարի	1,487,797	250,150
	2,231,696	1,018,842

18 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հաճախորդների մնացորդներ	859,614	684,686
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	1,124,055	961,206
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	513,674	467,313
Ստացված կանխավճարներ	-	18,988
Վճարվելիք հարկեր և պարտադիր վճարներ	778,147	718,543
Այլ	61,656	-
	3,337,146	2,850,737

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվառվում: Ընկերությունն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

19 Պահուստներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ավելացում	Հակադարձում	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Չօգտագործված արձակուրդային պահուստ	2,172,524	285,544	-	2,458,068
	2,172,524	285,544	-	2,458,068

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Ավելացում	Հակադարձում	Ավելացում	Հակադարձում
Չօգտագործված արձակուրդային պահուստ	1,700,299	472,225	-	2,172,524
	1,700,299	472,225	-	2,172,524

20 Հետհաշվեկշռային իրադարձություններ

Հաշվետու ամսաթվից հետո որևէ իրադարձություն չի եղել, որը կարող է հանգեցնել ճշգրտման կամ լրացուցիչ բացահայտման այս ֆինանսական հաշվետվություններում:

21 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

21.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները, որպես կանոն, հազվադեպ են համապատասխանում իրական արդյունքներին:

Հաշվապահական գնահատումները հիմնականում վերաբերում են հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներին:

22 Ֆինանսական գործիքներ

22.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Այս ծանոթագրությունը տեղեկատվություն է տալիս Ընկերության ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ, ներառյալ՝

- Ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր տեսակի գծով սպեցիֆիկ տեղեկատվություն
- Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի որոշման գծով տեղեկատվություն, ներառյալ դատողությունները և գնահատումների անորոշությունները

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.6-ում:

<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող		
- Դրամական միջոցներ	557,502	680,680
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	7,078,346	4,096,132
	7,635,848	4,776,811

<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական պարտավորություններ՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող		
- Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	1,888,418	806,434
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	513,674	467,313
- Աձանցյալ պարտավորություններ	14,149	12,380
	2,416,241	1,286,127

22.2 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Ընկերությունը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Ընկերությունը չի ներգրավված սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Ընկերությունը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

22.3 Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Ընկերությունը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժույթային ռիսկի, տոկոսադրույքային ռիսկի և որոշակի այլ գնային ռիսկերի, որոնք բխում են ինչպես գործառնական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից:

Արտարժույթային ռիսկ

Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Ընկերության գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է

Ընկերության՝ արտերկրյա վաճառքներից և ձեռքբերումներից, որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով:

Հոդված			
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>			
Դեբիտորական պարտքեր	-	7,078,318	7,078,318
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	2,475	93	2,568
	2,475	7,078,411	7,080,886
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>			
Կրեդիտորական պարտքեր	886	179,160	180,046
	886	179,160	180,046
Զուտ արդյունք	1,589	6,899,251	6,900,840

Հոդված			
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>			
Դեբիտորական պարտքեր	-	4,096,104	4,096,104
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	919	245,028	245,947
	919	4,341,132	4,342,051
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>			
Կրեդիտորական պարտքեր	11,107	-	11,107
	11,107	-	11,107
Զուտ արդյունք	(10,188)	4,341,132	4,330,944

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգայունությունը՝ ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ դրամի 10% (2022թ.՝ 10%) աճին: 10%-ը (2022թ.՝ 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2022թ.՝ 10%):

Դրամի արժեվորումը ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ 10%-ով (2022թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն	
	2023թ.	2022թ.	2023թ.	2022թ.
Շահույթ կամ վնաս	159	(1,019)	689,925	434,113
	159	(1,019)	689,925	434,113

Տոկոսադրույքային ռիսկ

Ընկերությունը չունի փոփոխական տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքներ:

Ընկերությունը չունի տոկոսադրույքային ռիսկի կառավարման համար ընդունած պաշտոնական քաղաքականություն և ընթացակարգեր, քանի որ դեկավարությունը համարում է, որ այս ռիսկը էական չէ Ընկերության գործունեության համար:

Հետևյալ աղյուսակում համադրվում են միջին պայմանագրային և արդյունավետ տոկոսադրույքները՝

2023թ.	Ֆիքսված միջին պայմանագրային տոկոսադրույք	Արդյունավետ տոկոսադրույք
Պարտավորություններ		
ՀՀ դրամ		
Վարձակալություն	11.00%	11.00%
2022թ.		
Պարտավորություններ		
ՀՀ դրամ		
Վարձակալություն	10.00%	10.00%

բ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Այս ռիսկի ազդեցությունը Ընկերության համար առաջանում է տարբեր ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են դեբիտորական պարտքերը, ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները և այլն: Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները		
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	7,078,346	4,096,132
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	557,502	680,680
	7,635,848	4,776,811

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով նշանակալի պարտքային ռիսկի կենտրոնացում առկա չէ:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ Ընկերությունն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Ընկերությունը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Ընկերությունը ֆինանսական միջոցների ներդրումներ է կատարում իրացվելի ակտիվների դիվերսիֆիկացված փաթեթում, որպեսզի կարողանա արագորեն և անմիջապես բավարարել չնախատեսված իրացվելիության պահանջները: Ընկերության իրացվելիության փաթեթը բաղկացած է դրամական միջոցներից և համարժեքներից և ժամկետային ավանդներից: Ըստ Գեկավարության գնահատման, իրացվելիության փաթեթի կանխիկ միջոցները, ժամկետային ավանդները կարող են իրացվել կանխիկ միջոցների մեկ օրվա ընթացքում՝ չնախատեսված իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չզեղչված դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ Ընկերությունը ստիպված կլինի մարել այդ պարտավորությունները: Աղյուսակը ներառում է տոկոսների և մայր գումարի գծով դրամական միջոցների հոսքերը:

2023թ.	Գործիքներ հաստատուն տոկոսա- դրույքով		
	Անտոկոս		Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (%)		11.0%	
Մինչև 6 ամիս	3,308,928	371,949	3,680,877
6 ամսից մինչև 1 տարի	-	371,949	371,949
1-5 տարի	-	1,487,797	1,487,797
Ավելի քան 5 տարի	-	-	-
	3,308,928	2,231,695	5,540,623
Հաշվեկշռային արժեք	3,308,928	1,888,418	5,197,346

2022թ.	Գործիքներ հաստատուն տոկոսա- դրույքով		
	Անտոկոս		Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (%)		11.0%	
Մինչև 6 ամիս	2,863,117	342,678	3,205,795
6 ամսից մինչև 1 տարի	-	342,678	342,678
1-5 տարի	-	-	-
Ավելի քան 5 տարի	-	-	-
	2,863,117	685,356	3,548,473
Հաշվեկշռային արժեք	2,863,117	806,434	3,669,551

22.4 Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը առավելագույնին հասցնելով բաժնետերերի եկամուտները:

Ընկերության կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից, որը ներառում է թողարկված կապիտալը, պահուստներն ու կուտակված շահույթը:

Ընկերության ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է կապիտալի կառուցվածքը, վերլուծվում է՝ հաշվառելով ֆինանսական լծակը (զուտ պարտավորությունը բաժանած ընդհանուր կապիտալի վրա) հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընդհանուր փոխառություններ	-	-
Հանած՝ մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	557,502	680,680
Զուտ պարտավորություն	(557,502)	(680,680)
Ընհանուր կապիտալ	9,660,287	7,395,315
	9,102,785	6,714,635
Ֆինանսական լծակ	-0.06	-0.10

22.5 Ֆինանսական դրության մասին հաշվետվությունում ճանաչված իրական արժեքի չափումները և իրական արժեքի հիերարխիա

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս Ընկերության որոշ ակտիվներ և պարտավորություններ չափվում են իրական արժեքով: Ընկերության, ղեկավարությունը սահմանում է իրական արժեքի չափման համապատասխան գնահատման տեխնիկա:

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	7,078,346	7,078,346	-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	557,502	557,502	-	-
	7,635,848	7,635,848	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի հիերարխիայի չափում				
Նկարագրություն	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ</i>					
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	1,888,418		-	1,888,418	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	513,674		513,674	-	-
Ածանցյալ պարտավորություններ	14,149		14,149		
Ընդամենը	2,416,241		527,823	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա				
Նկարագրություն	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	4,096,132		4,096,132	-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	680,680		680,680	-	-
Ընդամենը	4,776,811		4,776,811	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի հիերարխիայի չափում				
Նկարագրություն	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ</i>					
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	806,434		-	806,434	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	467,313		467,313	-	-
Ածանցյալ պարտավորություններ	12,380		12,380	-	-
Ընդամենը	1,286,127		479,693	-	-

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են պատմական արժեքի հիման վրա, բացառությամբ որոշ կետերի և ֆինանսական գործիքների, որոնք, յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, չափվել են վերագնահատված արժեքով կամ իրական արժեքով, ինչպես ներկայացված է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում:

Պատմական արժեքը սովորաբար հիմնված է ապրանքների և ծառայությունների դիմաց տրված հատուցման իրական արժեքի վրա:

23 Պայմանականություններ

23.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով: Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել վարկատուների հանդեպ անվճարունակությունը, խաթարված հեղինակությունը, վաճառքների, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված դժվարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Բացի այդ, համաշխարհային տնտեսության աճի նվազման կանխատեսումներով պայմանավորված՝ Հայաստանի հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վերաբերյալ դեռևս առկա են անորոշություններ, ինչը կարող է հանգեցնել արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը: Շուկայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Ընկերության վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, Ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք

կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա տարածաշրջանային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

23.2 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

23.3 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Դեկլարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

23.4 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Շրջակա միջավայրը, որտեղ Ընկերությունը գործում է, չի պահանջում, որպեսզի Ընկերությունը ներկայացնի շրջակա միջավայրի վրա իր ունեցած ազդեցության տարեկան հաշվետվություն կամ համանման զեկույց: Դեկլարության համոզմամբ՝ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանությունները ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

24 Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են հիմնադիրներին և որոշ ընկերություններ:

24.1 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են:

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Բաժնետերեր	Ընհանուր վերահսկողության ներքո ընկերություններ	Բաժնետերեր	Ընհանուր վերահսկողության ներքո ընկերություններ
Տրված փոխառություններ	-	-	-	-
Կապիտալ	938,958	-	420,834	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	51,538	-	41,067
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	1,000	57,449	1,950	62,041

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի		2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	
	Բաժնետերեր	Ընհանուր վերահսկողության ներքո ընկերություններ	Բաժնետերեր	Ընհանուր վերահսկողության ներքո ընկերություններ
Տրված փոխառություններ	-	-	950,000	-
Կապիտալի համալրում	518,124	-	130,715	-
Ստացված փոխառություններ	-	-	1,113,000	-
Ստացված ծառայություններ	50	811,468	-	948,061
Վարձակալություն	12,000	704,837	18,950	681,286
Շահաբաժիններ	10,362,481	-	2,614,300	-

24.2 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ղեկավարությունը և նրանց անմիջական ազգականները կանոնադրական կապիտալում էական մասնակցություն չունեն:

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է «Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին» հոդվածում.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ, ներառյալ սոցիալական ապահովության վճարները	67,076	87,372
	67,076	87,372

